

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Sinodul arhidiecezan

Serviciul divin

Dumineca trecută la ora 9 Inalt Prea Sfinția Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru *Nicolae* a fost condus de preoțimea celebrantă, protierei: Matei Voileanu, Ioan Cădea, Nicolae Borza, Lazar Triteanu, Dr. George Proca și Dr. Aurel Crăciunescu, protodiaconul Ilie Beletuș și diaconul Nicolae Gogonea, și corul seminarial, — în catedrală.

Inalt Prea Sfinția Sa a celebrat sfânta liturgie, în decursul căreia a hirotonit într-un presbiter pe diaconul Nicolae Gogonea.

După terminarea sfintei liturghii s'a oficiat chemarea Duhului Sfânt, I. P. S. Sa a dat apoi deputaților sinodali și numărului public care a asistat la serviciul divin, anafora.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt condus de prof. școlii normale Timotei Popovici.

După terminarea serviciului divin I. P. S. Sa a fost condus la reședința sa cu aceeași ceremonie cu care a fost adus.

Ședința de deschidere

Dela catedrală deputații sinodali s'au întrunit în sala cea mare a prefecturii județene, și au trimis o deputațiune constatătoare din domnii: Dr. Ioan Stroia, Dr. Iosif Blaga și Dr. Ioan Fruma.

Urmând invitații, I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul *Dr. Nicolae Bălan* vine în sala prefecturii, și ocupând locul din prezidiu, având la dreapta pe P. S. Sa arhiereul *Dr. Ilarion Pușcariu*, deschide sesiunea anului acestuia a sinodului arhidiecezan.

Vorbirea I. P. S. Sale a fost ascultată cu mare atențiune de deputații sinodali, ear la fine acoperită cu aclamări de «să trăiască». Vorbirea o vom publica în întregime.

I. P. S. Sa numește apoi notari interimali pe următorii domni: din cler: Dr. G. Proca, C. Moldovan. Mireni: P. Dan, Dr. D. Păltineanu, E. Popescu, George Dragoș. Cu conducerea protocolului ședinței acesteia e încredințat dl Dr. G. Proca.

Notarul Dr. G. Proca cetește lista deputaților sinodali și la apelul nominal răspund 35 de deputați. Se constată deci din partea Presidiului, că Sinodul e capabil de muncă, poate aduce concluze valide, și se poate constitui.

Pentru a se putea face constituirea, ședința se suspende pe câteva minute, ear după redeschidere la propunerea deputatului Lazar Triteanu se alege:

În birou, din cler: Dr. G. Proca, C. Moldovan. Mireni: P. Dan, Dr. D. Păltineanu, E. Popescu, George Dragoș, dintre cari președintele conform § 5 din Regulamentul afacerilor interne, numește notar general pe Dr. G. Proca.

Comisia verificatoare: Din cler: I. Hamsea, P. Piso, Dr. A. Crăciunescu. Mireni: Dr. Olariu, Dr. Dubleş, Dr. Fruma, Dr. Măcelar, Dr. Dragomir.

Comisia organizatoare:

Din cler: Dr. I. Pușcariu, Sergiu Medeanu, L. Triteanu; mireni: Dr. N. Comșa, I. de Preda, Dr. Vlad, P. Dragici, Dr. L. Borcia, Dr. Vecerdea.

Comisia bisericească:

Din cler: Dr. Ioan Dobre, A. Păcurariu, A. Ludu; mireni: Dr. N. Schiau, Dr. I. Stoian, Dr. Curta, Dr. I. Berghazan, Dr. I. Margita, Dr. Boca.

Comisia școlară:

Din cler: Dr. I. Stoia, I. Munteanu, V. Domșa; mireni: Dr. I. Bunea, Dr. I. Blaga, I. Pricu, Dr. I. Radu, V. Stanciu și George Popa Liseanu.

Comisia financiară:

Din cler: N. Borzea, Pompiliu Piso, I. Cădea. Mireni: V. Fincu, N. Macrea, Dr. Holom, Dr. Șelariu, Dr. Oct. Sglimbea și D. Comșa.

Comisia petiționară:

Din cler: Dr. I. Stanciu, V. Gorun. Mireni: G. Dragoș, P. Rusu și Dr. G. Păltineanu.

Terminată fiind constituirea Sinodului, se prezintă rapoartele consistoriale menite de a fi studiate și cenzurate din partea sinodului, și se împart d feritelor comisiuni.

Inalta Prea Sfinția Sa declară apoi ședința de deschidere a Sinodului arhidiecezan de închisă la ora 12½ din zi, anunțând proxima ședință pe Marți — ziua de Luni fiind rezervată pentru lucrarea comisiilor — în 25 Aprilie n. la ora 9 a. m. tot în sala prefecturii unde se vor ținea toate ședințele Sinodului.

După ședință, domnii deputați sinodali, s'au prezentat în corpore înaintea Inalt Prea Sfinției Sale Arhiepiscopului și mitropolitului nostru *Nicolae*, pentru a-i face vizită de curtoisie. Oratorul a fost Președintele baroului, Dnul Dr. *Ioan de Preda*, care în cuvinte alese a talmăcit înaltului prelat sentimentele de stimă, venerațiune ale membrilor Sinodului arhidiecezan. Ii dorește mulți ani de viață pentru a putea conduce cu tactul și energia-i cunoscută naia bisericii noastre.

Inalt Prea Sfinția Sa a mulțumit pentru aceste manifestațiuni de încredere, și a rugat pe domnii deputați de a-i da sprijinul ca să poată duce la bun rezultat intențiunile Sale, cari culminează într-o păstră intactă moștenirea primită dela înaintașii noștri, și câștigată de dânsii cu mari jertfe.

Deputații sinodului au făcut apoi vizită Prea Sfinției Sale părintelui Arhiereu *Dr. Ilarion Pușcariu*, vicar arhiepiscopesc. Sentimentele de recunoștință pentru serviciile aduse bisericii și neamului au fost talmăcite prin graiul părintelui protopop *Ioachim Munteanu*. Venerabilul arhiereu a mulțumit prin cuvinte alese, pentru semnele de iubire ce i se arată și de astă dată din partea deputaților sinodali.

După aceea a întrunit I. P. S. Sa la ospitală sa masă un mare număr din deputați sinodali.

Hotărâri importante. În urma unor consfătuiri ale șefilor partidului național, cum se vestește din Cluj, este vorbă de *lărgirea* sferei de activitate a partidului național ardelean în *vechiul regat și în Basarabia*. Ar urma să se închege un partid unitar, pe tot întinsul României, format din membrii partidului național, ai partidului naționalist-democrat și ai grupării țărăniște. Dacă se vor realiza sau nu planurile acestea, rămâne să se vadă în viitor.

Școala confesională

Raportul Consistorului arhidiecezan referitor la situația școalelor confesionale

Ven. Sinod arhidiecezan!

Raportul nostru către Sinodul arhidiecezan din anul trecut despre situația școalelor confesionale în România întregită l'am încheiat cu cuvintele: «Dacă ne va succede să convingem factorii hotărâtori despre importanța școlii confesionale în îndrumarea vieții Statului român și să-i înduplecăm a da politicii școlare o altă direcție, decât cea urmată azi, atunci școala noastră confesională, bătută de toate vânturile dușmane, va putea sub scutul bisericii, reîntinerită, să-și îndeplinească opera culturală și morală în sinul poporului nostru. În caz contrar ne amenință perspectiva unor lupte și frământări interne, păgubitoare deopotrivă statului și bisericii».

Chestiunea învățământului primar în situația politică a României de azi trebuie normată în legea fundamentală a țării, în noua Constituție, ce urmează a fi legiferată. În lipsa acestor principii normative din Constituție și în lipsa unei legi de unificare a învățământului primar din ținuturile unificate politicește cu vechiul regat, pentru școalele primare din Transilvania au rămas și sânt în deplină vigoare legile școlare de sub regimul trecut, natural cu schimbările impuse de situația politică actuală.

Ministerul instrucțiunii publice din București și secretariatul general al acestui minister din Cluj în cursul anului trecut au continuat cu mai mare intensitate acțiunea inaugurată pentru statificarea învățământului primar prin distrugerea școalelor confesionale române, cu desconsiderarea totală a legilor în vigoare și cu încălcarea fără de nici un scrupul a autonomiei noastre bisericești.

Memoriile, adresele repetite, remonstrațiile, provocările noastre la dispozițiile clare și categorice ale legilor, întreprinderile și rugărilor înaintate, toate au fost glasul celui care strigă în pustie; n'am fost învredniciți măcar de un răspuns, nici chiar după întreprinderea Congresului național-bisericesc. Ministerul și organele sale au continuat acțiunea lor distrugătoare cu mai multă vehemență și cu o totală lipsă de respect pentru lege, astfel, că perspectiva unor lupte și frământări interne, păgubitoare statului și bisericii, pe care o întreprinzam în raportul nostru din anul trecut, astăzi a devenit o dureroasă realitate.

În cele următoare ne luăm voie, Ven. Sinod arhidiecezan, a însemna deoparte demersurile cprporațiilor bisericești făcute în scopul de a salva așezămintele de cultură bisericească și românească, cari au fost școalele confesionale, ear de altă parte actele principale ale organelor guverniale, în urma cărora s'a creiat situația haotică, în care ne găsim azi cu aceste școale.

În baza hotărârilor aduse de către sinoadele eparhiale, Consistorul mitropolitan, ca cea mai înaltă corporațiune bisericească administrativă, cu datul 1/14 Mai 1921* Nr. 59 M. a înaintat ministerului instrucțiunii publice din București un memoriu arătând desvoltarea și importanța școalei confesionale la făurirea conștiinței naționale în trecut; arătând mai departe că școala confesională face parte integrantă din organizația noastră bisericească; în consecință chestiunea școalei confesionale va trebui soluționată deodată cu unificarea bisericească prin statorirea raportului dintre biserică și stat în noua constituție a României întregite. Până atunci am rugat pe dl ministru să înceteze cu acțiunea de statificare a școalelor confesionale, ear învățătorilor confesionali să le asemneze retribuție egală cu retribuția învățătorilor de stat. Tot în acest memoriu i-am demonstrat dlui ministru, că susținându-se cu ajutor de stat școalele primare ale confesiunilor minoritare, biserica noastră lipsită de sprijinul efectiv al școalei, întru îndeplinirea menirii sale educative, ajunge într-o situație de inferioritate față cu celelalte biserici din patrie. Ne urmând răspuns la acest memoriu, în 19 August 1921 Nr. 219 M., deci la începutul noului an școlar și în preajma Congresului național-bisericesc, ce urma să se țină în 1/14 Octomvrie 1921, Consistorul mitropolitan a solicitat răspunsul dlui ministru. Dar răspuns n'a sosit.

Congresul național-bisericesc s'a ocupat cu această chestiune în două ședințe consecutive și, după desbateri îndelungate și serioase, examinând cu toată obiectivitatea situația școalei confesionale sub raport bisericesc, școlar și național, a adus concluzul Nr. 63/1921, pe care ne luăm voie a-l transpune Ven. Sinod arhidiecezan în copie autentică sub A). Concluzul congresual, inspirat de cea mai sinceră dorință a bisericii de a deslega aceasta chestiune în deplină armonie cu interesele statului, a fost înaintat ministerului instrucțiunii publice cu adresa Consistorului mitropolitan din 14/27 Octomvrie 1921 Nr. 278 M. stăruind pentru convocarea anchetei mixte și pentru acordarea salariilor pe seama învățătorilor confesionali. Și această adresă a rămas fără răspuns. Se vede, că nici autoritatea Congresului național-bisericesc n'a fost suficientă pentru a îndupleca ministerul instrucțiunii publice la îndeplinirea cel puțin a unui act de elementară urbanitate.

Cu schimbarea guvernului am crezut că se va fi schimbat și politica școlară în ministerul instrucțiunii publice și astfel în 28 Decemvrie 1921 sub Nr. 347 M., Consistorul mitropolitan a înaintat un nou memoriu stăruind pentru considerarea concluzului congresual și arătând tratamentul mașter și neloial de care a fost împărțită biserica noastră. Și această adresă a avut soarta celor anterioare: a rămas fără răspuns.

În cele premergătoare am schițat în mod cronologic demersurile Consistorului

mitropolitan, ca organ central, fără a mai face amintire și despre deseale inteveniri personale, pe cari le-a făcut I. P. S. S. părintele arhiepiscop și mitropolit Nicolae la toți factorii de guvernământ, până și la Maiestatea Sa Regele.

Dacă memoriile, adresele și intervenirile făcute în curs de un an n'au fost învrednicite de un răspuns în scris, în schimb am primit cel mai elocvent răspuns în acțiunea de răsturnare a ordinii legale și de nesocotire a autonomiei noastre bisericești, acțiune inaugurată și îndeplinită de către organele guvernului cu o totală lipsă de respect față de legile în vigoare.

În «Buletinul Oficial» Nr. 3 din 15 August 1921 s'a publicat ordonanța Nr. 33567/921 prin care revizoratele școlare județene au fost autorizate să rechiziționeze edificiile școalelor confesionale cu întreg aranjamentul lor și să le pună la dispoziția școalelor primare de stat «în curs de organizare». În contra acestei ordonanțe arbitrară și lipsită de orice bază legală, Consistoriul arhidiecezan sub Nr. 6670/921 Școl. a remonstrat atât la ministerul instrucțiunii publice din București, cât și la Secretariatul general din Cluj.

Edificiile școlare formează proprietatea comunelor bisericești și acele nu se pot înstrăina, nici destinația lor nu se poate schimba. Dacă în vre-o școală confesională s'ar întâmpla să stagneze instrucțiunea, guvernul e dator să aplice cele trei admonițiuni prevăzute de legea școlară. «Nu putem însă admite — zice Consistorul — ca școalele noastre confesionale să fie desființate prin ordonanțe și edificiile școlare să fie rechiziționate și trecute în folosința școalelor de stat neexistente».

La remonstrația consistorială din Septemvrie 1921 răspunde Secretariatul general din Cluj în 15/28 Martie a. c. că nu poate revoca sub nici un motiv ordonanța 33567/921 care, afirmative, s'a dat în interesul învățământului și adaugă: «*Noi organizăm școli primare de stat numai acolo, unde nu există nici un fel de școală, respective cele existente nu pot satisface nevoile învățământului*».

Îndrăzneala, cu care în acte oficiale se aruncă astfel de motivări lipsite cu desăvârșire de orice bază reală, e revoltătoare. Este doar notoric, că în arhidieceza noastră ni s'au statificat învățătorii și ni s'au rechiziționat edificiile școlare din cele mai fruntașe parohii, cu cele mai bine organizate școli primare din tot cuprinsul României întregite, anume școalele și învățătorii din județele: Brașov, Făgăraș, Târnava-mare și Sibiu.

În cursul lunii August 1921 asociația învățătorilor români din Ardeal a ținut un congres în Cluj, din care s'a trimis Consistorului mitropolitan un memoriu. În acest memoriu asociația amenință cu facerea pasului extrem în cazul, că învățătorii confesionali nu vor fi retribuiți în măsură egală cu învățătorii de stat.

Și pentru ca aceasta amenințare să nu rămână literă moartă, învățătorii din județul Sibiu în adunarea lor din 7/20 Septemvrie 1921 au decis, că nu mai intră în școală până când nu vor fi statificați și până când nu vor primi-salar egal cu al învățătorilor de stat; au decis deci să se pună în grevă. Consistorul arhidiecezan îndată ce i-a venit la cunoștință acest pas pripit al învățătorilor, a luat față de ei, prin circulara Nr. 7666/921 Școl., accludată sub B) cele mai severe măsuri disciplinare.

Spre cinstea învățătorilor noștri amintim, că greva n'a urmat, — dar acțiunea de distrugere a școalelor confesionale s'a continuat cu mai mare îndârjire. Secretariatul general din Cluj, presupunem în conțelegere cu ministerul instrucțiunii publice, și-a creat o platformă cu aparența de legalitate în scopul de a ne nimici școalele noastre. Au inventat anume formula «statificării pe loc» a învățătorilor confesionali. Învățătorii unei școale confesionale, să zicem de exemplu din Poiana Sibiului, — pentru ca să ajungă la salar egal cu al învățătorilor de stat, la care după lege sânt îndreptățiți, cer să fie statificați. Secretariatul general îi «statifică pe loc» și în aceeași rezoluție constată Secretariatul, că în urma statificării învățătorilor, școala confesională din Poiana a rămas fără puteri didactice, deci instrucțiunea stagnează. În consecință dispune, — tot în același act, — rechiziționarea edificiului și punerea lui la dispoziția școalei de stat «în curs de organizare». Învățătorii, azi confesionali, își continuă mâine fără întrerupere instrucțiunea ca învățători de stat în același edificiu, dar școala confesională, ca instituțiune, este distrusă.

Aflând incidental despre aceasta acțiune subversivă și lipsită de orice bază legală, Consistorul arhidiecezan prin adresa de dto 4/17 Noemvrie 1921 Nr. 9325 Școl., a protestat cu toată energia în contra ei la ministerul instrucțiunii publice din București. Chestiunea a fost pe larg tratată și în «Telegraful Român» din care accludem sub C) un exemplar. Deodată cu remonstrațiunea înaintată ministerului instrucțiunii publice am dat ordin circular prin care organele subalterne au fost oprite a supune chestiunea școlară spre desbateri și a lua hotărâri în corporațiunile parohiale și peste tot au fost îndrumate a se abține dela orice tratative și transacțiuni cu revizorii școlari și cu organele administrative ale statului în ce privește cedarea sau închirierea edificiilor școlare. Pe învățătorii, cari au fost la cererea lor proprie statificați, i-am considerat dimisionați din serviciul școalei confesionale; posturile lor le-am declarat vacante și cu prevederea instrucțiunii am încredințat alte puteri didactice.

Urmarea a fost, că învățătorii instituți din partea Consistorului au fost scoși cu forța brachială din școalele noastre confesionale și au fost înlocuiți cu învățătorii «statificați pe loc». Așa s'a întâmplat în Zărnești, în Ghimbav, în Vlădeni și pe aiurea. În toate cazurile concrete, cari ni s'au adus la cunoștință, am făcut remonstrații energice atât la ministerul instrucțiunii publice din București, cât și la Secretariatul general din Cluj. Nici pe timpul celor mai sălbatice persecuții a școalei române din partea guvernelor maghiare șoviniste n'am înaintat atâtea proteste, ca în cei doi ani din urmă. Protestele noastre prin cari chemam organele guvernului la legalitate, n'au fost luate în considerare, autonomia noastră bisericească a fost călcată în picioare, legile școlare au fost nesocotite și după cum reiese din rapoartele organelor noastre subalterne, azi toți învățătorii școalelor confesionale sânt statificați și școalele confesionale rechiziționate pe seama școalelor de stat «în curs de organizare». Până și preoții, pe cari i-am încredințat în mod provizor cu prevederea instrucțiunii, au fost statificați și au fost chemați la facerea jurământului ca învățători de stat.

În urma acestei acțiuni de subminare, astăzi, în ce privește chestiunea școlară, am ajuns într-o stare de complectă anarhie. Astăzi nu șantem în măsură să știm, dacă peste tot școala confesională ca așezământ de educație creștinească și națională mai există sau ba? Nu știm, dacă mai avem învățători confesionali ori ba? Nu știm cine supraveghează și controlează instrucția?

Care autoritate, cea bisericească sau a statului, exercitează dreptul disciplinar? Cine fixează și conduce examenele finale?

Cine îngrijește de afacerile administrative ale școalelor primare? — Comitetele parohiale nu vor să se mai intereseze de școală, iar sfaturile școlare, prevăzute în legea statului, nu sânt constituite. Preoții noștri au căzut din oficiul de directori școlari; de instrucția elevilor în cântările bisericești și de conducerea lor la serviciul dumnezeesc, în Dumineci și sărbători, nu se mai îngrijește nime. Edificiile școlare, rodul ostenelelor noastre de veacuri, ni s'au înstrăinat prin volnicie fără nici o recompensă; școalele confesionale, îndrumătoarele și ocrotitoarele sufletului românesc în vremuri de restriște, ni s'au desființat prin lovituri piezișe. Despre întreaga această acțiune de distrugere a școalelor și de returnare a ordinii legale până în prezent, autoritatea bisericească n'a fost încunostințată prin o singură literă, nici din partea Secretariatului general din Cluj, nici din partea ministerului instrucției publice din București. Biserica noastră a fost considerată și tratată, ca stând afară de lege. — În viața internă școlară aceleași fenomene dureroase. Nivoul învățământului, în general cu mult mai scăzut decât în școalele confesionale. Planul de învățământ, în ce privește tratarea materialului din singuraticile obiecte, nu se mai observă. Instrucția în școală se începe toamna târziu și se termină — cum relatează un preacucernic Părinte protopop — «ad libitum». Sânt revizori școlari, cari în decurs de 3 ani n'au inspecționat școalele nici odată. Între astfel de împrejurări rezultatul instrucției e cât se poate de nemulțumitor. Învățătorii se scuză cu lipsa de manuale didactice și de recușite și cu cercetarea neregulată a școlii din partea elevilor. Școala de repetiție nu mai funcționează de loc.

Aici am ajuns!

Pentru istorie ținem să fixăm în acest raport, că această acțiune nefastă, îndreptată în contra școalelor noastre confesionale, a fost inițiată de resortul instrucției din Consiliul Dirigent, când nerespectându-se acordul încheiat cu reprezentanții bisericii române în zilele 8, 9 și 10 August 1919, a edat sub Nr. 13869/1919 decretul privitor la reorganizarea învățământului primar prin crearea unui nou tip de școală: Școala națională. În curând însă aceasta încercare utopică a fost abandonată și înlocuită cu acțiunea de statificare, pe care au continuat-o cu aceeași lipsă de respect pentru lege, dar cu o cutență crescândă, toate guvernele, cari s'au rânduit la cârma țării.

Plini de cele mai serioase îngrijorări pentru progresul cultural și moral al credincioșilor noștri în viitor, notificăm Ven. Sinod arhidiecezan aceste stări pe lângă rugarea de a ne da noi îndrumări în ce

privește atitudinea, ce vom avea să observăm.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecezan, ca senat școlar, ținută la 26 Martie 1922.

Nicolae m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Dr. G. Proca m. p.,
p. secretar consistorial.

Dela sate

— Cerșitorii —

Nu este zi lăsată de Dumnezeu, în care să nu zărim persoane destul de robuste pentru a rezista unei munci intensive, vagabondând sub diferite pretexte, — fapt observat îndeosebi la sate, unde supravegherea lor e mai puțin posibilă ca la orașe.

O datorință primordială a *autorităților administrative civile* este supravegherea ordinii morale și sociale. Atribuția aceasta nu s'ar putea descărca pe spinarea altor organe de funcțiune, întru cât autoritățile civile au mijloacele necesare la dispoziție pentru împedecarea imediată a turburării ordinii publice.

Regretăm că prea superficial se privește, în unele locuri, această datorie și nu se dă atențiunea cuvenită caracterului de vagabondaj atât de dezastruos statului și individului.

Nu chestia materială ne îngrijorează, ci partea morală. Consecințele cerșitoriei, împreunate de obicei cu grave infracțiuni, ca furtul ș. a. sânt cunoscute. Binele săvârșit prin miluirea deaproapelui este neasemănat de mic față de răul moral cauzat omului, distrugându-i se râvna spre muncă, frumoasa virtute omenească, comora oricărui individ și colectivități, de mare folos și chiar necesară în orice năzuință de refacere.

Având în vedere interesele statului, însemnătatea combaterii acestui flagel ar trebui propagată cât mai intensiv din partea propoveditorilor morali, — dacă autoritățile chemate sânt indiferente față de asemenea cerșitori, acordându-le permisele necesare la vagabondajul demoralizator.

Servească-ne de exemplu și în privința aceasta statele Europei apusene.

Pr. A. Baci.

Știrile zilei

M. S. Regina împreună cu regele Alexandru al Sârbiei și vărul acestuia, prințul Paul, au sosit Duminecă în capitală cu tren regal și au descins la halta Cotroceni.

Cursuri de vară. La universitatea populară dela *Vălenii de Munte* se vor ține prelegeri anul acesta în cursul lunii Iulie. Vechii auditori ai cursurilor și cei ce doresc să le audieze, se pot înscrie la redacția ziarului Neamul Românesc.

Noua parohie ortodoxă în Valsă Jiului. Luni, în 10 c., s'a ținut sinodul parohial al românilor ortodocși din Petrila, colonia Regele Ferdinand (fostă mina Deák), sub conducerea pâr. protopop Dr. C. Popescu, delegatul Consistorului arhidiecezan din Sibiu, fiind prezent și pâr. I. Duma, parohul locului. S'a constatat, că în colonia Regele Ferdinand sânt 173 capi de familie, cu vr'o 1000 suflete, greco-ortodocși, deci este neapărată trebuință să se înființeze o parohie nouă, care să oprească năvala nasăbuită a vânturilor de rătăcire. Credincioșii au hotărât cu însuflețire condițiile de funcționare a noii parohii, alegând epitropia și comitetul cu unanimitate. S'a decis și cererea pentru sprijin dela societate «Petroșani», căreia i s'au adus mulțumiri la adresa dlui director Ștetan Szécsey, pentru bunăvoința de până acum. (G. J.)

Concurs cultural. Societatea Tinerimea română organizează pentru a doua jumătate a lunii Mai concursu cultural pentru elevii și elevele școalelor secundare din întreaga țară.

A patra ședință literară a «Reuniunii meseriașilor români din Sibiu» se va ține *Joi în 14/27 l. c.* la ora 8 seara în sala festivă a Reuniunii din strada Brukental Nr. 17. Prelegător: Dr. Lazar Popovici, inspector sanitar. Meseriași și binevoitorii clasei de mijloc sânt invitați a lua parte.

Comitetul

Dela Reuniunea română de înmormântare din Sibiu. Din incidentul dureros al decedării soției sale, dl Dr. Vasile Stan, directorul școlii normale Andrei Șaguna, Sibiu, a dăruit reuniunii ajutorul statutar după decedata, care a fost membră a reuniunii, în sumă de lei 457, pe care a complectat-o la lei 500. Din acelaș trist incident pentru eternizarea memoriei mult regretatei lor fiice, surori, cumnate și prietene au dăruit: Soră Vidrighin, mamă, 500 lei, Dnul colonel Stoica și soția Sabina 200 lei, Dl prof. T. Popovici și soția Victoria, și dl avocat Dr. Nicolae Petra și soția, câte 200 lei. Cu suma de lei 1600, rezultată din aceste dăruiri s'a întemeiat «*Legatul Ana Stan născută Vidrighin*» aparținător «Fondului azilului Victor Tordășianu pentru bătrânii săraci neputincioși» al reuniunii. Pentru aceste dăruiri exprimă mulțumită: *Comitetul administrativ al reuniunii*.

Rusia nouă și Rusia veche. Guvernul sovietic a acordat lui Lenin și celorlalți delegați ruși la conferința dela Genova câte un adaus de 150 milioane de ruble, cu care să-și poată cumpăra costumul și fracul obișnuit la asemenea ocazii. Cu suma aceasta se puteau clădi, pe vremea țarismului, palate întregi.

Noua constituție. A apărut studiul «Noua Constituție a României», reflexiuni și ante-proiect, de Constantin Berariu, profesor la universitatea din Cernăuț. Cartea de 86 pagini costă 25 Lei. S'a tipărit la institutul de editură «Glasul Bucovinei».

Se supără credincioșii? În Biblioteca populară a Asociațiunii a apărut, sub Nr.ii 101-2 broșura *Mitropolitul Andrei Șaguna*, de I. Lupaș. În biblioteca aceasta, scrie Unirea din Blaj, «ar trebui să se publice numai scrieri, care nu pot să supere pe credincioșii nici unei biserici române». — Meritele «altfel incontestabile» ale lui Șaguna tot mai supără pe actualii redactori dela Unirea?

Lemne de foc. Subprefectura județului Sibiu intenționează și în anul prezent a face cumpărare comună de lemne de foc pentru funcționari, pensioniști și alți particulari. Prin urmare sânt invitați toți cei interesați a-și anunța cantitatea necesară la subprefectura județana (strada Șaguna Nr. 10., etaj I, ușa 11) în zilele de 24, 25 și 26 April 1922 între orele 10-12 a. m. unde se vor da deslușirile trebuincioase.

Lucrările de încoronare. Lucrările de încoronare, la Alba-Iulia, continuă cu mare activitate. Biserica în care se va face încoronarea, precum și clopotnița și coridoarele din cetate sânt gata. Acum se lucrează la zugrăvirea bisericii, lucrare ce va ține 3—4 luni. Sânt gata și clădirile pentru muzeu. Aceeăș intensă activitate se depune și pentru înfumusețarea cetății și a orașului. Totul va fi gata până'n ziua de 14 August, data pe când s'a fixat încoronarea.

Cum se combate în America lipsa de cuartire. Se vestește din Newyork că, istovindu-se toate măsurile luate fără folos împotriva lipsei de cuartire, s'a dat un decret de cuprinsul ca toate clădirile nouă, ce se vor începe în termen de trei luni de la publicarea decretului și se vor termina în decurs de un an, să fie scutite de ori ce dare pe durată 20 ani. Urmarea a fost că în timpul cel mai scurt s'au anunțat 4000 clădiri nouă cu 68000 locuințe nouă.

CANCELIST. În cancelaria subsemnatului află aplicare momentan un cancelist cu praxă. Dr. Ilariu Hoadrea, notar public, Sibiu.

Chemare

la adunarea generală ordinară a reuniunii române de înmormântare din Sibiu ce va avea loc, Duminecă, 30 Aprilie 1922 la ora 3 d. a. în sala festivă a Reuniunii meseriașilor români din Sibiu, strada Brukental 17, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul general al comitetului administrativ pe anul 1921.
2. Raportul casierului, cenzurarea socotelilor și a inventarului despre starea casei la 31 Decembrie 1921 și darea descărcării pentru gestiunea acestui an.
3. Eventuale propuneri în conformitate cu dispozițiile statutului.

Se observă, că membrii sânt avizați despre ținerea adunării numai pe această cale.

T. Popovici,
dir. reuniunii.

